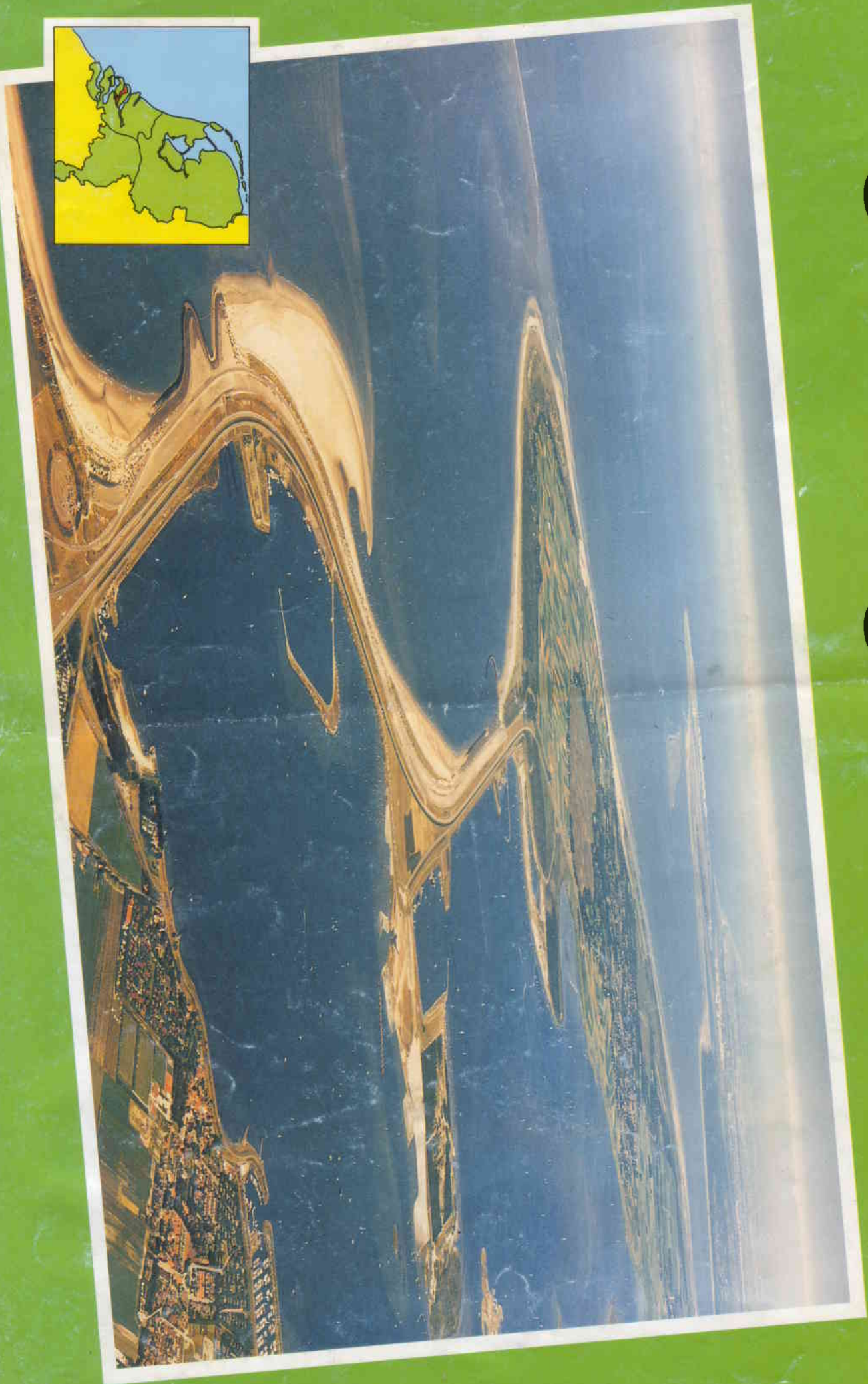

de grevelingen

DE GREVELINGEN

Natuur en recreatie

De Grevelingen is een groot natuur- en recreatiegebied in de Hollandse Delta. Op de grens van Zuid-Holland en Zeeland, op de grens van water en land.

Een kijkje in het verleden

Tot 1971 was de Grevelingen een zee-arm met eb en vloed, schorren, slikken en zandplaten. De Deltawerken, nodig om ons laaggelegen land te beschermen tegen de zee, maakten hier een einde aan. De Grevelingendam en de Brouwersdam verbinden nu de vroegere eilanden Goeree-Overflakkee en Schouwen-Duiveland met elkaar.

Door de afsluiting is van de 14.000 ha die de Grevelingen groot is bijna 3000 ha voorgoed drooggevallen. Deze gronden zijn langzaam maar zeker begroeid geraakt met „zoete“ planten. Op de oevers is de zoute invloed van het meerwater nog goed merkbaar. Hier staan nog „zoute“ planten.

Op veel plaatsen zijn de oevers voorzien van een bescherming. Dit is nodig omdat de Grevelingen een grote waterplas is waarvan de golven veel schade aan de oevers kunnen toebrengen.

Natuur en recreatie

De drooggevallen gronden ontwikkelen zich tot belangrijke natuur- en recreatiegebieden. Dit geldt ook voor het water van het Grevelingenmeer. Bovendien speelt hier de visserij een rol van betekenis.

Natuur en recreatie gaan echter niet altijd goed samen. Daarom hebben ze elk een eigen plaats gekregen. In het middendeel van de Grevelingen liggen grote oppervlakten drooggevallen gronden en aangrenzende ondiepe wateren. Dit zijn waardevolle gebieden voor veel planten en dieren en daarom staat het natuurbelang hier voorop.

De recreatiegebieden vindt u aan de oost- en westzijde van de Grevelingen. De watersport maakt gebruik van het gehele bevaarbare deel van het Grevelingenmeer (ca. 7000 ha).

De natuur

De drooggevallen gronden in de Grevelingen blijken, nu op de meeste plaatsen het zout door de regen uit de bodem gespoeld is, geschikte groeiplaatsen te vormen voor planten, die verder alleen in vochtige duinvalleien groeien.

Deze planten worden in Nederland o.a. door verdroging tengevolge van drinkwaterwinning in de duinen, steeds zeldzamer. Soorten als duizendguldenkruid, parnassia, bitterling en orchideeën komen nu al op verschillende plaatsen in de Grevelingen voor, soms in erg grote aantallen. Door betreding en verruiging kunnen dergelijke vegetaties echter weer verdwijnen. Blijf dus op de paden en laat geen afval in het terrein achter.

Voorts zijn de drooggevallen slikken en platen broedgebied voor allerlei

vogels. Welke vogels dat zijn is afhankelijk van de soort begroeiing. Zo komen er vogels voor, die zich thuisvoelen op kale tot schaars begroeide zandgronden, zoals plevieren en sterns. Maar ook komen er weidevogels voor, zoals Kievit, tureluur en grutto. Verder ook vogels die zich thuisvoelen in ruigtes, zoals kiekendieven en de velduil, of in struikgewas, zoals allerlei zangvogels.

Een aparte plaats neemt het eiland Hompelvoet in. Hier heeft zich na de afsluiting een bestaande kolonie grote sterns uitgebreid tot een van de grootste in Nederland.

Daarnaast vestigden er zich ook andere soorten kustvogels, zoals de visdief, de noordse stern, de dwergstern en de kokmeeuw. Aangezien deze vogels tijdens het broedseizoen erg gevoelig zijn voor verstoring, is de Hompelvoet van half maart tot half augustus afgesloten voor het publiek.

Vanaf het water zijn de vogels goed waar te nemen, dus aan land gaan is echt niet nodig. Ook in de andere broedgebieden is rust gewenst. Houd daar rekening mee, en laat geen honden loslopen. Om het dichtgroeien van de slikken en platen met vooral duindoorn te voorkomen, worden grote delen beweide. Voor deze beweiding worden dieren gebruikt die zich zoveel mogelijk zelf kunnen redden. Zo loopt er op de Slikken van Flakkee een kudde Heckrunderen, die veel lijken op de uitgestorven oerrunderen. In andere gebieden grazen Fjordenpaarden en schapen. Op deze manier blijven dergelijke gebieden in stand als duingraslanden en als broedgebied voor vogels van open terreinen. In andere gebieden kan de natuur zich spontaan verder ontwikkelen.

Daar zijn nu al uitgebreide struwelen ontstaan die zich in de toekomst misschien zullen ontwikkelen tot bossen. Op het water profiteren visetende vogels, zoals aalscholvers, futen, zaagbekken en brilduikers van de grote helderheid, waardoor ze hun prooi gemakkelijker kunnen vangen. In het ondiepe, heldere water komen uitgebreide velden zee gras voor. Deze plant vormt het voedsel voor knobbelzwanen en rotganzen, die dan ook in grote aantallen voorkomen. Verder zijn er veel vogelsoorten die leven van allerlei waterdieren, die tussen het zee gras beschutting vinden. In de nazomer sterft het zee gras af en wordt het door de wind naar de oevers geblazen, waar het verteert. Dit veroorzaakt stank die mensen weliswaar als hinderlijk ervaren, maar nog geen teken is dat er iets mis is met de Grevelingen. Integendeel, het hoort bij het gebied. In de nazomer en herfst worden grote delen van de slikken en platen door de regen drassig. Dan komen hier grote groepen planteneterende eenden, zoals winterstallingen, smienten, wilde eenden en pijlstaarten om gras en zaden te eten.

Recreatie

Het heldere Grevelingenwater is ook gunstig voor de recreatie. Het is schoon en plezierig om in te zwemmen. Er zijn drie grote dagrecreatieterreinen in de Grevelingen: Kabbelaarsbank, de Punt van Goeree en Strand Grevelingendam. Deze terreinen zijn gratis en voor iedereen toegankelijk.

Behalve zwemmen en pootjebaden kunt u hier zonnen, surfen,

picknicken, wandelen en met de boot aanleggen. In verband met de veiligheid heeft elke vorm van recreatie een eigen plaats in deze terreinen. Surfen in de buurt van zwemmende kinderen is immers gevaarlijk.

De Grevelingen is een populaire vakantiebestemming. Rond het gebied zijn veel campings en zomerhuizen waar u kunt verblijven. Nadere informatie hieromtrent kan worden verkregen bij de plaatselijke V.V.V.'s. Ook de omgeving met plaatsen als Zierikzee, Middelburg en Oude Tonge is een bezoek waard.

Het Grevelingenmeer is een grote waterplas. Van de 11.000 ha water is 7000 ha dieper dan 1,5 meter en dus bevaarbaar voor de meeste boten. Het water ondieper dan 1,5 meter is gemarkeerd d.m.v. steekbakens die er als kale bomen uitzien.

Het zeilen en varen met motorboten is dan ook een belangrijke vorm van recreatie. Er zijn zo'n 2600 ligplaatsen in de jachthavens van de Grevelingen. Ook buiten deze havens is aanleggelegenheid, onder andere aan twee watersporteilanden. De maximale verblijfsduur is hier drie dagen.

Tot slot zijn er de duiksport en de sportvisserij. Er zijn een paar trailerhellingen waar u uw bootje te water kunt laten.

„Goed omgaan met het gebied”

Gebleken is dat recreatie en natuur in de Grevelingen goed samen kunnen gaan. Het beleid van het Natuur- en Recreatieschap is erop gericht om dat ook zo te houden. U kunt, als gebruiker van het gebied, daar bij helpen.

Hoe?

Door de spelregels te volgen die voor het gebruik van het gebied zijn opgesteld. Deze zijn op tal van plaatsen in het gebied d.m.v. bebording of informatiepanelen kenbaar gemaakt. Zijn er vragen over wat wel en niet kan, richt u zich dan tot het Natuur- en recreatieschap „De Grevelingen” of het bezoekerscentrum.

Enkele van deze spelregels zijn:

- Ontzie plant en dier.
- Houdt het milieu schoon en deponeer afval in de daarvoor bestemde containers die overal in het gebied zijn geplaatst.
- Voor vaartuigen geldt buiten de jachthavens, de regeling dat het verboden is een vaartuig langer dan 3 x 24 uur op een zelfde plaats ligplaats te doen hebben.
- Voor het duiken is ondermeer uit veiligheidsoverwegingen een vergunning nodig. Deze vergunning kan worden aangevraagd bij de Provincie Zeeland, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg, telefoon 01180-31011.
- Voor het beoefenen van de hengelsport kunt u een vergunning verkrijgen bij de plaatselijke V.V.V.'s in het gebied.

Tot slot

De Grevelingen is een jong gebied, nog volop in ontwikkeling. Het Schap heeft een eigen bezoekerscentrum op de Punt van Goeree. U kunt hier ook wandelen, een rondvaart maken, zwemmen, surfen en lekker eten.

De Grevelingen is een mooi gebied waar plaats is voor mens, plant en dier.

Laten we er met z'n allen zuinig op zijn!

Raad van Bestuur voor de Grevelingen,
Secr. Provinciehuis,
Koningskade 1,
2596 AA 's-Gravenhage,
tel. 070-116974.

Voor alle informatie:

Natuur en Recreatieschap „De Grevelingen”,
Haven van Bommenede,
4316 PC Zonnemaire,
tel. 01112-1980.

Bezoekerscentrum Grevelingen,
De Punt van Goeree,
Goedereede,
tel. 01878-3186.

Rijkswaterstaat Directie Zeeland,
Dienstkring Deltakust,
Postbus 19,
4328 ZG Burgh-Haamstede,
tel. 01115-9911.

Rijkspolitie te water,
Dienstgebouw Krammersluizen,
Krammersluis 1 (vak 8),
4311 RS Bruinisse,
tel. 01677-3147,
Marifoon: kanaal 10 (boot R.P. 5).

Federatie van Hengelsportverenigingen Deltafederatie,
Burg. van Woelderdenlaan 8,
4382 CM Vlissingen,
tel. 01184-13288.

Natuur- en Recreatieschap

de Grevelingen

V.V.V. Brouwershaven,
Markt 5,
4318 AE Brouwershaven,
tel. 01119-1940.

V.V.V. Bruinisse,
Molenstraat 44,
4311 ED Bruinisse,
tel. 01113-1412.

V.V.V. Burgh-Haamstede,
Noordstraat 45a,
4328 AK Haamstede,
tel. 01115-1513.

V.V.V. Duiveland,
H. Kosterstraat 2,
4305 AH Ouwkerk,
tel. 01114-3298.

V.V.V. Overflakkee,
Oostdijk 2,
3241 CN Middelharnis,
tel. 01870-4870.

V.V.V. Ouddorp,
Hofdijkseweg 30a,
3253 ZG Ouddorp,
tel. 01878-1789.

V.V.V. Renesse,
De Zoom 17,
4325 ZG Renesse,
tel. 01116-2120.

V.V.V. Scharendijke,
Elkerzeeseweg 10,
4322 AJ Scharendijke,
tel. 01117-1620 b.g.g. 1353.

V.V.V. Zierikzee,
Havenpark 29,
4301 JG Zierikzee,
tel. 01110-12450.

Stichting Promotie Schouwen-Duiveland,
De Zoom 17,
4325 ZG Renesse,
tel. 01116-2120.

Deze folder is verkrijgbaar bij het Bezoekerscentrum Grevelingen en bij de regionale en plaatselijke V.V.V. kantoren.

Luchtfoto's: Slagboom en Peeters, Teuge.

Druk: De Vries Drukwerk - Zierikzee

PRIJS: f 2,00

